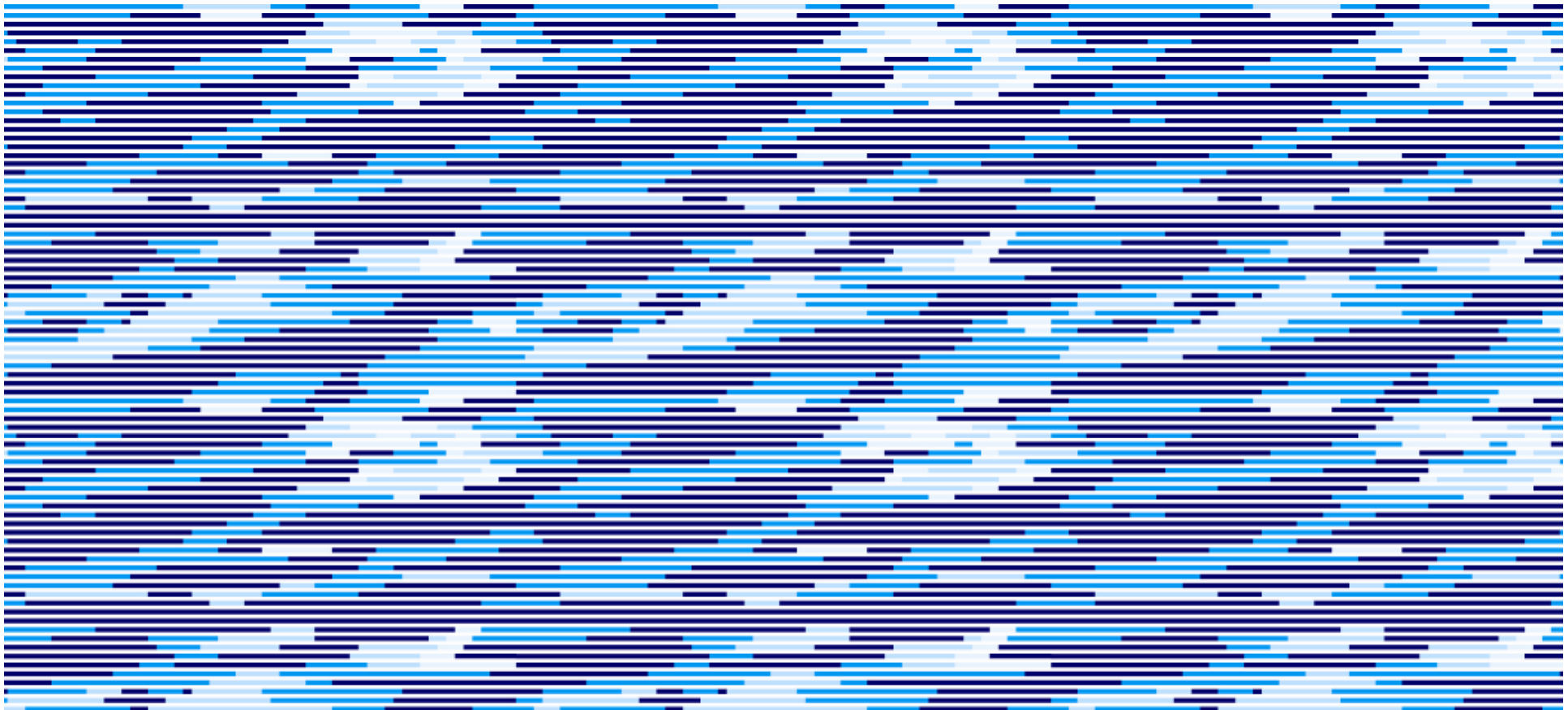

ekologika

ekologika

Zadrževanje padavinskih voda na urbaniziranem območju

**Tomaž Oberžan, univ.dipl.inž.grad.
ekologika, d.o.o.**

2. problemska konferenca komunalnega gospodarstva

Podčetrtek, 28.09.2012

Uvodna razmišljanja

ekologika

Realizirane investicije v Sloveniji na področjih:

- odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda,
- vodooskrbe,
- zbiranja, ravnanja in predelave komunalnih odpadkov,
- zagotavljanja poplavne varnosti,
(povečanje pretočnosti, **zadrževanje na mestu nastanka**)

Razlogi za vstop v investicijo:

- okoljska zakonodaja,
- možnost sofinanciranja pretežnega dela investicije.

ekologika

Ključni pogoj za uspešno izvedbo okoljske investicije:

- odgovorno, kvalitetno in usklajeno sodelovanje vseh vpletenih v proces izvedbe: investitorja, izvajalca, projektanta, inženirja, soglasodajalcev...

Ključni pogoji za uspešno uporabo izgrajene investicije:

- kvalitetno upravljanje,
- **pozitiven premik** v odnosu do problematike (**posameznik**, institucije, družba).

ekologika

S čim posameznik predstavi svoj pozitiven premik? Finančni vidik tega premika?

- K+ČN: izključitev greznice iz funkcije.

Finance: Da, vendar enkratno namesto rednega praznjenja.

- V: /

- CERO: ločeno zbiranje in odlaganje odpadkov.

Finance: minimalne.

- PV (ZMN): **preureditev** strešne odvodnje, **sprememba** zunanje ureditve.

Finance: Da, **znatne**.

ekologika

Časovno trajanje pozitivnega premika posameznika?

Aktualnost problematike?

- K+ČN: enkratno (vzdrževanje) / stalno.
- V: enkratno (vzdrževanje) / stalno.
- CERO: stalno (ločeno zbiranje in odlaganje) / stalno.
- PV: **občasno**(vzdrževanje in uporaba) / **občasno** (redko).

ekologika

Zagotavljanje poplavne varnosti, zadrževanje padavinskih voda na mestu nastanka – percepcija posameznika:

- fizična preureditev obstoječega stanja (odvodnje, zunanje ureditve),
- potrebna znatna finančna sredstva,
- uporaba,
- občasna aktualnost (ogroženost).

ekologika

Motivatorji za premik v dojemanju in njihov vpliv:

- mediji / šibak vpliv,
- zakonodaja / močan vpliv, (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, Ur. l. RS 64/2012, 1. odst. 17. člena, veljavnost od 01.09.2012)
- vzor v okolici, delovanje lokalnih javnih institucij, investitorjev / močan vpliv,
- otroci / močan vpliv.

Sklep:

- potrebno zagotoviti pozitivni **finančni motiv**.

ekologika

Zagotavljanje poplavne varnosti, zadrževanje padavinskih voda na mestu nastanka – možna uporaba z vidika **posameznika**:

- zadrževanje padavinskih voda in odvod v kanalizacijo ali odvodnik s časovnim zamikom,
- ponikanje, kjer talne razmere to omogočajo,
- zajem padavinskih voda, predčiščenje (če potrebno) in naknadna uporaba (za zalivanje, za namakanje, za sekundarni sanitarni namen – spiranje stranišč).

ekologika

Zagotavljanje poplavne varnosti, zadrževanje padavinskih voda na mestu nastanka – primeri uporabe z vidika **institucije:**

- odvodnja večjih javnih parkirišč,
- odvodnja objektov z večjimi strešnimi površinami,
- zunanja ureditev objektov kot so šole, vrtci.

ekologika

Možni načini zadrževanja padavinskih voda:

- kontrolirano zadrževanje na strehah (zelena streha),
- površinsko zadrževanje (poglobljeni deli zunanje ureditve objektov), kasneje odvodnja z zmanjšano pretočno količino ali ponikanje,
- podzemno zadrževanje v objektih, cevovodih, drenažah ali posebnih konstrukcijskih montažnih elementih (številni možni sistemi in rešitve).

ekologika

Doseženi cilji z zadrževanjem padavinskih voda:

- manjša investicija v dolvodno kanalizacijo,
- povečanje poplavne varnosti dolvodnih poseljenih območij (z zmanjšanjem koničnega odtoka),
- pestrejša krajinska podoba (zadrževanje na površini je lahko uporabno kot vodni motiv),
- v zadrževalniku se lahko razvije nov življenjski prostor,
- povečajo se zaloge podzemne vode.

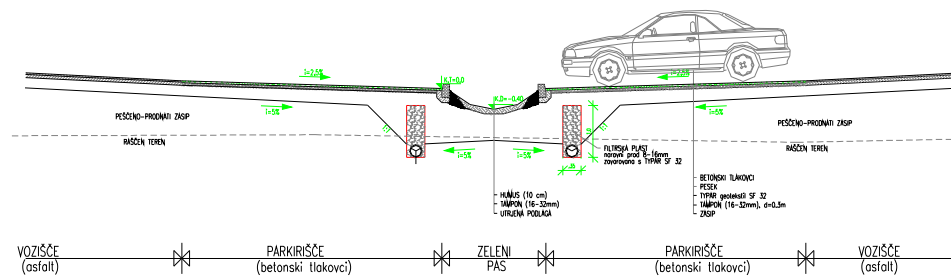
Konkreten primer zadrževanja padavinskih voda na urbaniziranem področju

(Celje, izvedba 2003):

- razlog: omejena dopustna pretočna količina na mestu priključitve na obstoječo javno padavinsko kanalizacijo,
- rešitev: kombinirano zadrževanje (**na površini v** poglobljenem **zelenem pasu** med parkirnimi mesti, v zemeljskem zadrževalnem bazenu, v cevnem zadrževalnem bazenu),
- obratovanje: v 10 letih nekajkrat zabeležena delna preplavitev posameznih parkirnih mest,
- nasveti: minimalna širina poglobljenega zelenega pasu naj bo vsaj tri metre, izvedba brez razmikov (za vtok površinske vode) robnikov na tlorisnih zaokrožitvah.

ekologika

Prečni prerez preko parkirišča.

ekologika

Parkirišče v gradnji v 2003.

Stanje 2012.

ekologika

Zemeljski zadrževalni bazen v gradnji v 2003.

Stanje 2012. VZDRŽEVANJE?

ekologika

Aktivirana prostornina v poglobljenem zelenem pasu med nalivom v letu 2004.

Med nalivom v letu 2004.

ekologika

Zeleni poglobljeni pas v 2012, po skoraj 10 letih od izvedbe.

Izvedena širina je 2,0 m, predlagam minimalno širino 3,0 m, saj je le znotraj te možno zagotoviti ustrezna naklona z obeh strani ter primerno in varno (z vidika prometa) obbetoniranje robnikov.

ekologika

Zelena podoba parkirišča nudi obilo sence. Stanje 2012.

Na tlorisnih zaokrožitvah robnikov priporočam izvedbo brez vmesnih razmikov za odvod površinske vode. Razlog: prometne navade voznikov.

Literatura:

- Zadrževanje padavinskih voda na mestu nastanka – primer ureditve parkirišča trgovskega centra v Celju, Oberžan, ekolist 01, 2005
- Urbana odvodnja v funkciji zaščite človeka in okolja, Kompare, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, 2010

ekologika

